

Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST**deželne vlade za Slovenijo.**

Vsebina: Uredba o pravni likvidaciji stanja, provzročene po vojni leta 1914.—1920. — Razglasi drugih uradov in oblastev.

296.

V imenu Njegovega Veličanstva

Petra I.,po milosti božji in narodni volji
kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev,
Mi**Aleksander,**
prestolonaslednikna predlog Našega ministra za pravosodje in po
zaslišanju Našega ministrskega sveta predpisu-
jemo to**Uredbo o pravni likvidaciji stanja, pro-
vzročene po vojni leta 1914.—1920.*****I.****O upostavljanju intabuliranih pravic.****Člen 1.**

Sodišča prve stopnje naj ugotove takoj po razglasitvi te uredbe, v kakšnem stanju so intabulacijske knjige. Ako so intabulacijske knjige ohranjene, naj sodišče to po „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ dá upnikom in dolžnikom na znanje.

Člen 2.

Če so posamezne knjige uničene v celoti ali če so uničeni posamezni listi, naj si sodišče prizadeva po tej uredbi ugotoviti pravo stanje, ki so ga izkazovale knjige, dokler niso bile uničene, oziroma poškodovane.

Zaradi tega mora vsako sodišče prve stopnje, katerega knjige so poškodovane ali uničene, izdati poziv vsem onim, katerih pravica je bila vpisana v poškodovane ali uničene knjige, naj v roku šestih mesecev to svojo pravico prijavijo sodišču s prošnjo, da se vpiše v intabulacijske knjige. V pozivu je treba označiti, kakšne posledice zadenejo one, ki pravice v določenem roku ne prijavijo sodišču (člen 13.).

Člen 3.

V prijavi je treba navesti: dolžnika kakor tudi osebo, na katere ime je bila pravica vpisana, ako ta oseba ni dolžnik, pravico, katere vpis se zahteva, njeno vrednost, točen opis imovine, na katero je bila pravica vpisana, čas, ko je pravica nastala in ko je bila prvič vpisana, njeno pravno podstavo kakor tudi dokazila za njen obstoj. Če je imovina med tem sodno prešla v druge roke, naj se v prijavi navede tudi novi lastnik.

V prijavi naj upnik navede tudi svoje bivališče in, ako je to bivališče izven sodnega okoliša, tudi zastopnika v kraju sodišča, za vsa opravila po tej uredbi. Ako upnik ne imenuje zastopnika, ga določi sodišče ter z njim izvrši vsa opravila po zakonu.

Člen 4.

Poziv upnikom (člen 2.) razglasi sodišče enkrat v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“, pa ga tudi vroči občinskimi oblastvom v svojem okolišu, da ga priobčijo svojim občanom. Rok za prijavo (člen 2.) se šteje izza dne razglasitve v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“.

* Razglášena v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 148, izdanih dne 9. julija 1920.

Člen 5.

Sodišče priobči prijavo, ki mu je bila vročena, dolžniku ter ga pozove, naj se v roku enega meseca izjavi pri sodišču ali pa naj sodišču pošlje izjavo, potrjeno po pristojnem oblastvu, ali privoli ali ne privoli, da se prosilčeva pravica vpiše v intabulacijske knjige; ako privoli, odloči sodišče, da je pravico vpisati.

Ako dolžnik ne ustreže sodnemu pozivu, se smatra, da privoli vpisu.

Sodišče izda o tem dolžniku rešitev, zoper katero se ta ne more pritožiti. Vendar pa se dolžniku pušča pravica, da po redni pravdni poti zahteva izbris pravice, ako mu sodni poziv ni bil vročen pravilno ali ne o pravem času.

V sodnem pozivu naj se navedejo posledice, ki zadenejo dolžnika, ako ne poda zahtevane izjave.

Člen 6.

Ako dolžnik ne privoli vpisu, odloči sodišče po predloženih dokazih ali takoj, da je vpis dopusten, ali pa napoti upnika z odločbo, da v petnajstih dneh po prejemu te odločbe začne pravdo po tej uredbi za dokaz svoje pravice do vpisa. Ako upnik v določenem roku ne začne pravde, se smatra, da se je odrekel svoji pravici do vpisa.

Člen 7.

Ko poteče šestmesečni rok za prijavo vpisa, določi sodišče, če je več upnikov, katerim dolžnik dovoljuje vpis na posamezno imovino ali če je sodišče odločilo, da je tak vpis dopusten, najsi mu dolžnik ni pritrdil, zaradi ugotovitve vrstnega reda njih pravic narok ter pozove nanj upnike kakor tudi dolžnika. V pozivu je navesti seznamek prejetih upniških prijav in njih vsebino (člen 3.) ter naročiti upnikom, naj do naroka vložijo pismene opombe, ker se narok ne sme preložiti.

Na tem naroku ugotovi sodišče dejansko stanje ter po tem odloči, čigava pravica ima boljši vrstni red.

Ako se na naroku zaradi spora med upniki vprašanje o vrstnem redu ne dožene do čista, mora sodišče prej napotiti slabšo stranko z odločbo, naj v roku petnajstih dni začne pravdo po tej uredbi za dokaz svojega boljšega vrstnega reda; šele po končani pravdi in po njenem uspehu odloči o vrstnem redu. Ako slabša stranka v določenem roku ne začne pravde, se smatra, da se je odrekla svoji boljši prednostni pravici.

Člen 8.

Ako je prijavljenih več upnikov na isto imovino, pa je kateremu izmed njih dolžnik odrekel pravico do vpisa in je sodišče upnika napotilo na pravdo, ki jo je ta tudi začel, se o vrstnem redu razpravlja po končani pravdi.

Člen 9.

Prijave za vpis pravic v intabulacijske knjige (člen 2.) vpiše sodišče po členu 12. uredbe o intabulacijah v intabulacijski dnevnik. Tu se v opombi vpišejo tudi odloki, s katerimi se vpis dovoljuje ali pa upniku odklanja pravica do njega.

Če upnik ne začne pravde, o kateri govori člen 6., sodišče pripomni, da se je ta prijava izbrisala kot neveljavna.

Člen 10.

Ako je sodišče v določenem roku (člen 2.) prejelo samo eno prijavo in je dovolilo vpis, takoj izvede intabulacijo v knjigah; ako pa se prijava izpodbija, izvede intabulacijo po končani pravdi, če upnik pravdo dobi, drugače pa postopa po II. oddelku člena 9.

Ko se dožene vprašanje o vrstnem redu upnikov, izvede sodišče intabulacije v knjigah na ime dolžnikovo po vrsti ugotovljenega vrstnega reda.

Člen 11.

Dokler se ne pojasni vprašanje o vpisu in izvedbi intabulacije v knjigah, se tudi vse druge potrebne opombe o poteku dela po tej uredbi zapisujejo v intabulacijski dnevnik.

Člen 12.

Nekvarno postopanju, razloženemu v prejšnjih členih, dovoljuje sodišče po prijavi uprave fondov vpis ter izvaja intabulacije v knjigah, ne da bi zaslišalo dolžnika, zgolj na zahtevo uprave. Ob prijavi mora uprava predložiti samo izpisek iz intabulacijskih knjig ali tapijo intabulirane imovine v overjenem prepisu.

Uprava fondov se ne pozivlje na narok zaradi razprave o vrstnem redu vpisanih pravic; drugim upnikom pa, ako zahtevajo predstveno pravico do intabulacije, se dopušča, da jo dokažejo po redni pravdi.

Člen 13.

Kdor se v določenem roku šestih mesecev (člen 2.) ne prijavi sodišču zaradi vpisa svoje pravice, izgubi stvarno pravico, ki se doseže z vpisom, ter je ne more več vpisati brez dolžnikove privolitve; pozneje pa vpis s privolitvijo dolžnikovo ustanavlja stvarno pravico na korist upnikovo z vrstnim redom izza dne vpisa.

Člen 14.

Dolžnikovo privolitve, da se izvrši vpis pravice na tej podstavi, ker je bila prej vpisana, smejo neintabulirani upniki, na katerih škodo se je to storilo, in ako mislijo, da se ne sklada z resnico, izpodbijati s tožbo za razveljavitev po § 303. a državlanskega zakona.

Člen 15.

Očite pogreške sodišča pri vpisovanju ali izvajanju intabulacij popravlja sodišče samo po sebi uradoma, ako jih zapazi, ali pa na zahtevo kateregakoli interesenta z odločbo, ki jo vroči vsem prizadetim osebam.

Člen 16.

Če bi bil kdo zadržan brez svoje krivde, da v predpisanem roku po členu 2. te uredbe sodišču ne bi prijavil svoje pravice, ali če njegovi nasledniki ne bi vedeli, da pravica sploh obstoji, ter bi zaradi tega trpeli škodo, se jim ta škoda povrne po zakonu o povračilu vojnih škod, ako bi od onega, proti kateremu je imel pravico, ne mogel niti doseči svoje pravice, niti dobiti povračila.

Člen 17.

Kdor namenoma sodišču prijavi vpis, ki ga prej ni bilo, ali ga prijavi v večjem obsegu, nego je bil, in takisto dolžnik, ki namenoma prizna vpis, ki ga prej ni bilo, ali ga prizna v večjem obsegu, nego je bil, na škodo drugih upnikov, se

kaznuje na korist invalidskega fonda z denarno globo od 500 do 10.000 dinarjev ali z zaporom do leta dni ali z eno in z drugo kaznijo poleg izgube državlanske časti; odgovoren je tudi za povračilo škode.

Člen 18.

Vse, kar je spredaj rečeno o dolžniku, velja tudi za onega, na čigar ime je bila pravica vpisana, ako ni dolžnik, kakor tudi za sedanjega lastnika imovine, na katero se zahteva vpis, ako je med tem imovina prešla v druge roke (člen 3.).

Člen 19.

Sodišča morajo, reševaje prijave za vpis, paziti na to, ali je po predloženih dokazih taksa za obveznost in intabulacijo prej plačana, ter morajo neplačano takso prej izterjati.

Ako so te takse prej plačane, izterjajo sodišča samo takso za rešitev v 10 dinarjih, ki jo mora upnik naprej položiti s prijavnim spisom vred. Prijave brez takse kakor tudi prijave brez zadostne takse, se polagajo med spise ter se niti ne vpisujejo v intabulacijski dnevnik.

Uprava fondov v zmislu člena 5., točke 2., zakona o taksah ne plačuje te takse.

II.

O uničenih spisih pri sodiščih in preiskovalnih oblastvih.

Člen 20.

Ako so civilnopravdni spisi pri sodiščih deloma uničeni, zasliši sodišče na zahtevo ene pravdne stranke obe stranki, ali sta zadovoljni s tem, da se pravda nadaljuje na podstavi preostalih spisov; ako sta zadovoljni, se sodno poslovanje nadaljuje po rednem postopanju.

Ako ena stranka ne poda nobene izjave o tem, se sprejme zahteva druge stranke.

Člen 21.

Če so pravdni spisi povsem uničeni ali če se pravdni stranki ne izrečeta za nadaljevanje pravde po členu 20., pa tožnik v obeh primerih zahteva, da se odloči o njegovi tožbi, napoti sodišče tožnika z naredbo, naj v roku enega meseca po prejemu te naredbe vloži novo tožbo po tej uredbi; potem se tudi nadalje uporablja pravdno postopanje po tej uredbi.

Člen 22.

Ako so sodni spisi o pravdi uničeni, toda se je ohranila razsodba sodišča prve stopnje, bodisi da je ta razsodba v sodnem arhivu ali da jo predloži pravdna stranka, pa se ne ve, ali je postala taka razsodba izvršna ali ne, vroči sodišče na zahtevo prizadete pravdne stranke drugi stranki to razsodbo v prepisu. Druga stranka se sme, ako hoče, zoper razsodbo pritožiti na kasacijsko sodišče v roku petnajstih dni po prejemu te razsodbe; če pa se ne pritoži ali če kasacijsko sodišče po pritožbi potrdi razsodbo, proglašajo sodišče razsodbo za izvršno. Po pritožbi sme kasacijsko sodišče uničiti izpodbijano razsodbo samo, ako je bil materialni zakon napačno uporabljen. Ako kasacijsko sodišče razsodbo uniči, se zaključi nadaljnje poslovanje o razsodbi in spisi se denejo v arhiv; tožnika pa, ako zahteva, da se izdaj odločba o njegovi tožbi, napoti sodišče z naredbo, naj v roku enega meseca po prejemu te naredbe vloži novo tožbo po tej uredbi.

Ako se je ohranila razsodba apelacijskega sodišča, pa se ne ve, ali je izvršna ali ne, ostane ta razsodba v veljavi. V takem primeru sodišče na zahtevo ene in po zaslišanju druge pravne stranke proglašajo to razsodbo za izvršno. Za razsodbe občinskega sodišča se analogno uporablja postopanje iz I. oddelka tega člena.

Člen 23.

Ako so se spisi uničili, toda se je ohranila ali se predloži sodna rešitev po pisni listini, vroči sodišče to rešitev na zahtevo tožnikovo tožniku in ravna nadalje po rednem zakonitem postopanju, ako spozna, da je tako postopanje po predloženih dokazih mogoče; sicer pa ustavi nadaljnje poslovanje, dene spise v arhiv ter tožnika, če zahteva, da se izdaj odločba o njegovi tožbi, napoti z naredbo, naj v roku enega meseca po prejemu te naredbe vloži novo tožbo po tej uredbi.

Člen 24.

Sodišče si mora prizadevati, da se upostavijo poškodovani ali uničeni spisi pupilarnih in konkurznih mas.

Zaradi tega naj skrbstveni sodnik takoj postavi skrbnike varovancem, ki nimajo skrbnikov. Takoj naj zasliši znane mu bivše in sedanje skrbnike mase, sodne uradnike, ki so poslovali v pupilarnih masah, ukorišča svoje znanje o posameznih pupilarnih masah; zahteva naj pojasnila in podatke pri občinskih in drugih oblastvih, zasliši naj tudi sorodnike varovancev in druge osebe, ki bi mogle dati podatke zato, da se stanje mase ugotovi in spisi ustanove, oziroma spravijo v red in izpopolnijo. Potem naj uporabi vse pomočke, ki so po razmerah mogoče, da se dožene imovina mase in da se zavaruje.

Konkurzno postopanje naj se nadaljuje za konkurzne mase. Ako so spisi konkurzne mase poškodovani ali uničeni, mora sodišče podobno, kakor je prej povedano o pupilarnih masah, poskrbeti, da se pravno in materialno stanje mase ugotovi. Zato naj sodišče zasliši znane mu upnike mase, skrbnika in branitelja mase kakor tudi konkurznega dolžnika, oziroma njegove naslednike. Ako vsi ti podatki zadoščajo, da se lahko nadaljuje poslovanje za konkurzno maso, sodišče nadaljuje poslovanje. Ako to ni mogoče, ugotovi sodišče, ali je sploh še kaj imovine konkurzne mase; ako je je kaj, imenuje skrbnika in branitelja mase, če dotedanja ne izvršujeta te dolžnosti, potem izda nov razglas, s katerim se odvarja konkurz, ter uvede novo konkurzno postopanje.

Člen 25.

Ako se v teku postopanja po prejšnjem paragrafu najde ali predloži sodna rešitev, ki je bila prej izdana o pupilarni ali o konkurzni masi, pa se ne ve, ali je ta rešitev postala izvršna ali ne, se taka rešitev smatra za izvršno. Izvzemajo se samo rešitve o dedovanju pri pupilarnih masah, ki se takoj vroče vsem prizadetim osebam; nadalje pa se ravna po rednem zakonitem postopanju.

Člen 26.

Tudi kadar gre za druge sodne spise, razen kazenskih, mora sodišče na način, podoben onemu iz prejšnjega člena, poskrbeti, da jih upostavi, ter nadaljuje poslovanje po njih.

Tako je postopati tudi glede oporok, objavljenih pri sodišču, glede za dedovanje prijavljenih pogodb o posinovitvi, glede ženitnih pogodb in glede pogodb za primer smrti, ako so spisi povsem ali deloma uničeni.

Ako se vsi interesenti strinjajo z vsebino objavljenih oporok ali prijavljene pogodbe, se izda rešitev po podanih izjavah. Če bi se pa med prizadetimi osebami pojavili spori o teh stvareh, se morajo ti spori obravnavati po pravdnem postopanju iz te uredbe. Pravdo mora začeti oni, ki zahteva pravico po pravdnem spisu, in sicer v roku, ki ga določi sodnik za nesporne stvari po okolnostih s svojo naredbo.

Oporoke, ki so se izročile sodišču samo v shrambo, pa so se pogubile, se smejo istotako prijaviti; toda njih vsebina, ako bi jo izpodbijale prizadete osebe, se more dokazati samo v pravdi, ki se vodi po tej uredbi. Pravdo mora v tem primeru začeti vselej oni, ki uveljavlja pravico po taki oporoki.

Člen 27.

Kdor ima pravni interes, da se prične sodno poslovanje po prej navedenih členih 20., 21., 22., 23. in 26., mora nastopiti v roku treh mesecev po razglasitvi te uredbe, ker se drugače ne more odrediti posebna razprava po tej uredbi.

Člen 28.

Ako so spisi prejšnjega poslovanja o kazenskih dejanjih pri preiskovalnem oblastvu popolnoma ali deloma uničeni, dejanje pa ni zastaralo, nadaljuje preiskovalno civilno in vojaško oblastvo preiskavo povsem po rednem postopanju ter po končani preiskavi izda svojo odločbo po zakonu (da je ustaviti preiskavo ali tožiti pri sodišču). Ako naj se dejanje kaznuje z zaporom, mora preiskovalno oblastvo na podstavi sedanjih preiskovalnih spisov izdati novo rešitev o zaporu.

Člen 29.

Ako so kazenski spisi pri sodišču popolnoma ali deloma uničeni, mora sodišče postopati tako-le:

- Ako rešitev o tožbi preiskovalnega oblastva ni bila izdana, se postopa po določilih prejšnjega paragrafa, preiskovalno oblastvo pa je v tem primeru preiskovalni sodnik dotičnega sodišča.
 - Ako je obdolženec s sodno rešitvijo oproščen tega, da bi se postavil pred sodišče, se smatra ta rešitev za izvršno, bodisi da je prej obstojala pritožba zoper to rešitev, bodisi da ni obstojala.
 - Ako je obdolženec postavljen pred sodišče, bodisi da je rešitev o tem postala izvršna ali ne, izroči sodišče predmet preiskovalnemu sodniku, ki postopa kakor v vsaki uvodni preiskavi. Po končani preiskavi vloži sodnik novo tožbo in sodišče izda o njej novo rešitev. Prejšnja rešitev ne veže sodišča pri odločbi o stanju po novi preiskavi. Prejšnja rešitev o zaporu ne more služiti preiskovalnemu sodniku sama zase, da bi obtoženca postavil v zapor. O zaporu mora preiskovalni sodnik izdati novo rešitev na podstavi sedanjih preiskovalnih spisov; o tej rešitvi mora ukrepati sodišče prve stopnje prav tako kakor o rešitvi rednega preiskovalnega oblastva.
 - Ako je bil obtoženec sojen, pa oproščen z rešitvijo ali razsodbo sodišča prve stopnje ali apelacijskega sodišča, ostane ta odločba v veljavi, bodisi da je prej obstojala pritožba zoper rešitev, oziroma razsodbo, bodisi da ni obstojala.
 - Ako je bil obtoženec sojen in obsojen, pa razsodba ni postala izvršna, se izroči zadeva preiskovalnemu sodniku in potem je postopati povsem po točki b) tega člena.
 - Ako je bil obtoženec sojen in obsojen z izvršno razsodbo, pa ni razsodbe, ki bi se poslala v izvršitev, mora sodišče odločiti, da se mu po knjigah predloži poročilo; potem kolegično pregleda, to poročilo ter dognano stanje ugotovi s svojim referatom. Ako se s tem ustani vrsta in višina kazni, odredi sodišče, naj se razsodba izvrši. Izvršitev razsodbe se odredi v toliko, v kolikor je s to preiskavo jasno ugotovljena. Ako je znana samo vrsta kazni, ne pa tudi njena višina, se odredi izvršitev kazni v višini splošnega minima za prisojeno vrsto kazni po kazenskem zakoniku, ako razsodba po kazenskem zakoniku ni zastarala. V vsakem drugem primeru se odredi novo presojanje ter se postopa po točki c) tega člena.
- Istotako naj se postopa v stvareh vojaškokaženskega značaja, če so se kazenski spisi izgubili pri vojaškem poveljniku, ki je bil pristojen odločati o tem, ali naj se obdolženec postavi pred vojaško sodišče, ali če so se izgubili pri vojaškem državnem tožniku ali pri vojaškem sodišču. V primeru pod a) naj preiskavo nadaljuje in naj dalje postopa po zakonu vojaški preiskovalec dotične komande. V primerih pod c), d) in poslednjega odstavka pod e) se mora izročiti zadeva v nadaljnje postopanje vojaškemu državnemu tožniku dotičnega vojaškega sodišča.

Člen 30.

Za nove tožbe, vložene po členih 20.—23., se ne pobira nobena sporna in papirna taksa.

III.

O izgubljenih ali uničenih listinah.

Člen 31.

Vrednostni papirji, ki se glase na prinosnika, razen bankovcev, ako so se izgubili ali so drugače prešli ali so bili uničeni, se smejo sodno proglašiti za razveljavljene po nastopnih predpisih.

Člen 32.

Komur je papir izginil ali bil uničen ali kdor ga je izgubil, ta se mora obrniti na sodišče prve stopnje svojega bivališča, glede državnih vrednostnih papirjev pa na beograjsko trgovinsko sodišče prve stopnje s prošnjo, naj sodišče papir razveljavi in naj mu izdatelj izda drug papir namesto razveljavljenega, samo če papir do dne vlozene prošnje ni zastaral.

Ako je bil papir zastavljen, zadeva ta dolžnost onega, ki je imel zastavo v posesti, ker bi bil drugače lastniku papirja odgovoren za povračilo škode.

Člen 33.

Prošnja naj razen tega obseza:

- prepis papirja, katerega razveljavitev se zahteva, ali njegovo bistveno vsebino z navedbo vseh znakov, po katerih je moči spoznati papir (ime papirja, število, dan izdaje, vsoto, na katero se glasi itd.);
- izjavo prosilčeve, da je bil on zadnji posestnik papirja, način, kako ga je dobil v posest, in opis dogodka, po katerem je izgubil posest, nadalje dokaze o tem, ako jih ima, čas in kraj, kdaj in kje je poslednjič dvignil obresti ali dividendo, in naposled izjavo, da hoče v vsakem primeru priseči na navedbe svoje prošnje;
- podpis prosilčev, overjen po pristojnem oblastvu, njega poklic, bivališče in dan prošnje.

Ako prosilec ne biva v sodnem okolišu, mora imenovati tudi zastopnika v kraju sodišča za vsa opravila po tej uredbi; ako ga ne imenuje, pa mu mora sodišče samo določiti zastopnika.

Člen 34.

Ako se zdi sodišču potrebno, da prosilec s prisego potrdi svoje navedbe, ga mora pozvati, naj priseže. Po prisegi ali če se ta sploh ni zahtevala, nadaljuje sodišče postopanje o prošnji s tem, da izda razglas.

Člen 35.

Sodišče v razglasu pozove sedanjega posestnika papirja, naj mu v roku šestih mesecev izza dne, ko se je izdal razglas, izroči papir ter predloži razlog, iz katerega ga poseduje; v pozivu naj sodišče pristavi, da se po preteku tega roka, ako posestnik papirja ne ugodí temu pozivu, papir proglasi za razveljavljenega.

Člen 36.

Razglas se natisne ob državnih stroških enkrat v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ ter mora obsežati prepis papirja, katerega razveljavitev se zahteva, ali njegovo bistveno vsebino z navedbo vseh znakov za spoznavanje. Obenem sodišče obvesti vse borze v državi, da se je zahtevala razveljavitev dotičnega papirja.

Vsi dotlej prejeti razglasi se morajo natisniti skupaj vsakega prvega dne v mesecu na posebni prilogi „Službenih Novin kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“.

Člen 37.

O izdanem razglasu mora sodišče ob istem času, ko pošlje razglas v tisk, obvestiti izdatelja papirja, za državne papirje pa upravo državnih dolgov ter odrediti, da ni smeti prinosniku izplačati ne glavne vsote, na katero se papir glasi, ne dividende, ne obresti, ne drugih dajatev, ki jih donáša papir, dokler ne pride od sodišča poročilo, da se to sme storiti.

Člen 38.

Kadar se papir v roku, označenem v členu 35., izroči sodišču, mora le-to prosilec obvestiti o tem, mu pokazati papir ter mu priobčiti, na kakšni podstavi trdi sedanjí imetnik papirja, da ga poseduje. Ako ta imetnik papirja trdi, da ima pravico do papirja, se sodišče ne spušča v presojo tega vprašanja, nego z rešitvijo zaključí postopanje o prošnji za razveljavitev ter papirje vrne imetniku, razen če prosilec ni izposloval njih zasege.

Prosilec se pušča pravica, da s pravdo dokaže svojo pravico do papirja. Če pa o tem vloži tožbo v roku enega meseca po prejemu rešitve, s katero se zaključuje postopanje o prošnji za razveljavitev papirja, se mora ta tožba vložiti in spor obravnavati po postopanju iz te uredbe, drugače po rednem civilnem sodnem postopanju.

Tudi če se je izposlovala zasega spornega papirja, mora prosilec vložiti tožbo po tej uredbi v roku petnajstih dni; o tej tožbi se postopa nadalje po tej uredbi.

Člen 39.

Rešitev, o kateri govori prejšnji člen, mora sodišče vročiti imetniku papirja in prosilec, ki je zahteval razveljavitev; tudi mora obvestiti izdatelja, da je prepoved izplačila odpravljena (člen 37.). Ta rešitev je izvršna.

Člen 40.

Ako poteče določeni rok in nihče papirja ne prinese sodišču, mora sodišče dotični papir proglasiti za razveljavljenega ter o tem obvestiti prosilec in izdatelja papirja, za državne obveznice pa upravo državnih dolgov kakor tudi vse borze v državi.

Člen 41.

Ob državnih stroških se enkrat naznani v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“, da je papir razveljavljen, čim postane rešitev izvršna.

Člen 42.

Rešitev o razveljavitvi pooblašča prosilec, da sme ob roku zahtevati izpolnitev obveze iz vrednostnega papirja in da sme zahtevati od izdatelja, naj mu izda nov papir na prinosnika. Dokler izdatelj ne izda novega papirja, ta rešitev v prometu popolnoma nadomešča razveljavljeni papir.

Ko izdatelj izda nov papir, je oproščen vsake obveze po prejšnjem razveljavljenem papirju, ako bi se ta pojavil. Pravi imetnik papirja ima samo pravico, da osebno toži onega, ki je zahteval in izposloval razveljavitev papirja (člen 48.).

Člen 43.

Vrednostni papirji, ki so se hranili pri oblastvih in vobče pri državnih uradih, pa so jih ti zaradi vojnih razmer sežgali ali drugače uničili, se smatrajo za uničene; treba ni zahtevati, da bi se razveljavili po tej uredbi, ako je o uničbi pri tem oblastvu ali uradu ohranjen zapisnik, ki je bil sestavljen ob njej.

Oblastvo ali urad, ki je uničil papir, mora o tem obvestiti izdatelja in lastnika papirja kakor tudi pristojno sodišče prve stopnje (člen 32.), ki to razglasi v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ ob državnih stroških. To sodno razglasilo ali potrdilo nadomešča lastniku uničenega papirja sodno rešitev o razveljavitvi papirja ter ustvarja vsa pravna dejstva kakor sodna rešitev (člen 42.).

Člen 44.

Razveljavitev izgubljene ali drugače prešle ali uničene listine, ki se glasi na ime, se mora zahtevati po rednem sodnem postopanju.

Za obligacije, zastavne liste in druge podobne listine mora sodišče obvestiti izdatelja listine, da se zahteva nje razveljavitev.

Spori za izdajo nove listine kakor tudi vsi drugi, ki izvirajo iz zahteve, da se razveljavi listina, glaseča se na ime, se obravnavajo po tej uredbi, ako oškodovani imetnik listine vloži tožbo najpozneje v roku treh mesecev po izvršnosti sodne rešitve, s katero se zaključuje postopanje o zahtevi razveljavitve.

Člen 45.

Zahtevati ni treba, da bi se razveljavila izgubljena ali drugače v vojni prešla ali uničena pokojninska knjižica, nego uprava fondov sprejema za popoln dokaz o neizdani in neprejeti pokojnini izjavo lastnika te knjižice, podprto s poročtvom dveh ukaznih uradnikov ali upokojencev, ki ostanejo za to poročstvo odgovorni po civilnem in kazenskem zakoniku.

Člen 46.

Istotako ni treba zahtevati, da bi se razveljavila tapija, ki se je med vojno izgubila ali je drugače prešla ali se je uničila. Lastnika nepremične imovine po taki tapiji občinsko sodišče lahko na to imovino iznova ubaštini, ako je bila ta imovina v njegovi posesti pred dnem 12. julija 1914. To posest morajo pri občinskem sodišču izpričati lastniki sosednjih imovin; občinsko sodišče pa mora v potrdilu ubaštinjenja potrditi izjavo sosedov po svoji osebni vednosti.

Tako ubaštinjenje po občinskem sodišču je objaviti na sodni deski s pozivom, naj vsi oni, ki se potežajo za lastninsko pravico do dotične nepremične imovine, v roku dvajsetih dni izjavijo pisмено svoj ugovor pri pristojnem sodišču prve stopnje zoper ubaštinjenje. Ta poziv se mora nabiti na sodni deski istega dne, ko je izvršeno ubaštinjenje, in to mora občinsko sodišče navesti v svojem potrdilu.

Sodišče prve stopnje se mora, ko se mu tako ubaštinjenje predloži v potrdilo, najprej uveriti,

ali je v gorenjem roku izjaven protest zoper ubaštinjenje; ako ni in ako so sicer izpolnjeni zakoniti pogoji za to, potrdi ubaštinjenje. Ako pa se je priglasil ugovor zoper ubaštinjenje, mora sodišče odločiti po dokazih, ki jih je predložil pritožnik, ali naj se ubaštinjenje potrdi, ter o tem izdati rešitev pritožniku, ali pa mora pritožnika z rešitvijo napotiti na redno civilno pravdo, da po tej poti dokaže svojo pravico do sporne imovine; dotlej pa mora pridržati potrdilo.

Ako pritožnik v roku, ki mu ga je določilo sodišče, ne začne tej pravde, se smatra, da se je odrekel svoji pravici do dotične imovine.

Ako bi se po takem potrdilu ubaštinjenja našla ali pojavila starejša tapija, nima nobene vrednosti.

Člen 47.

Razveljavitev listine, izgubljene ali drugače prešle ali uničene med vojno, se sme po zgornjih določilih zahtevati v roku treh mesecev po razglasitvi te uredbe; drugače se uporabijo splošni zakoniti predpisi o tem.

Amortizacija papirjev Narodne banke se izvršuje po specialnem zakonu o Narodni banki kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Člen 48.

Kdor neresmično izpove sodišču, da je bil imetnik papirja, ali izposluje njegovo razveljavitev na škodo pravega imetnika, se kaznuje na korist invalidskega fonda z denarno globo od 500 do 10.000 dinarjev ali z zaporom do leta dni ali z eno in z drugo kaznijo poleg izgube državlanske časti; tudi je odgovoren za povračilo škode.

Člen 49.

Za vsa sodna opravila glede razveljavitve vrednostnih papirjev in glede izdaje novih namesto razveljavljenih po gorenjih določilih, se ne plačuje nobena taksa.

IV.

O proglašanju pogrešancev za mrtve.

Člen 50.

Za med vojno umrle, o katerih ni drugih dokazov o tem, se smatrajo, nekvarno določilom državlanskega zakonika, vsi oni, ki se v roku šestih mesecev po ukazu o popolni demobilizaciji ne vrnejo v svoje bivališče, niti se iz tujine ne javijo svojem občinskemu sodišču ali najbližji rodbini.

Člen 51.

Sodnik za nesporne stvari proglasi na zahtevo prizadete osebe ali po opozoritvi občinskega sodišča s svojo rešitvijo tako osebo za mrtvo ter uvede nadaljnje poslovanje o njeni zapuščini povsem tako, kakor če bi bila smrt pravilno ugotovljena.

Vendar se izroči dediščina na prosto razpolago takoj samo dedičem v navzdolnji ali navzgornji vrsti, drugim pa šele po preteku treh let od izdane rešitve o razdelitvi; dotlej imajo ti poslednji samo pravico, da uživajo in upravljajo zapuščino pogrešancevo.

Člen 52.

Sodnik za nesporne stvari ugotovi z rešitvijo tudi smrtni dan pogrešane osebe, kjer je to po zakonu potrebno zaradi razprave o zapuščini pogrešancevi.

Za smrtni dan se mora postaviti dan po preteku treh mesecev izza dne, ko je kdo pogrešanca zadnjikrat videl živega ali ko se je pogrešanec oglasil.

Zaradi tega morajo vsa vojaška oblastva v roku tridesetih dni po popolni demobilizaciji dotičnim občinskim sodiščem vročiti seznamke vseh pogrešanih vojaških zavezancev z označbo dne, ko so koga po seznamku vojaškega oblastva in podatkih, ki so pri njem, zadnjč videli živega ali se je pogrešanec živ oglasil.

Istotako morajo občinska oblastva ali po svoji iniciativi ali na zahtevo prizadetih oseb ali pa po naredbi sodnika za nesporne stvari z zaslišbo vojakov in drugih oseb neposredno ali po drugem pristojnem občinskem sodišču dognati čas, ko je kdo iz dotične občine pogrešanca zadnjikrat videl živega ali se je pogrešanec živ oglasil.

Člen 53.

Rešitev sodnika za nesporne stvari, s katero se pogrešanec proglaš za mrtvega, kakor tudi nje-

gova rešitev, s katero se ugotavlja dan pogrešančeve smrti, mora sodnik za nesporna stvari enkrat v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ razglasiti ob državnih stroških.

Te rešitve sme izpodbijati s tožbo, vloženo po tej uredbi, vsakdo, ki ima pravni interes, da se proglasitev za mrtvega razveljavi ali dan popravi.

Rok, v katerem se vlagajo tožbe za razveljavljanje teh rešitev, je mesec dni izza dne, ko se je rešitev razglasila v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“.

Člen 54.

O tako vloženi tožbi razpravlja sodišče po tej uredbi, in sicer z maso pogrešančeve kot s toženo stranko, ako je predmet tožbe rešitev, s katero se je pogrešanec proglasil za mrtvega, a z nasprotno prizadeto stranko, ako se s tožbo izpodbija rešitev, s katero se je ugotovil dan pogrešančeve smrti.

Člen 55.

Ako se pogrešanec pojavi ali enostavno zgleda po rešitvi, s katero je bil proglasen za mrtvega, sme zahtevati preklic te rešitve; o tem odloči sodnik za nesporna stvari.

Če se rešitev, s katero se je pogrešanec proglasil za mrtvega, preklic, mora to sodnik za nesporna stvari razglasiti v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ ob državnih stroških.

Če se rešitev, s katero je bil pogrešanec proglasen za mrtvega, razveljavi, se odloči o njegovi imovini po predpisih državlanskega zakonika.

Člen 56.

Določila državlanskega zakonika o odsotnih in pogrešanih osebah veljajo v drugem tudi tukaj, t. j. v kolikor niso izpremenjena s to naredbo.

Člen 57.

V onih pokrajinah države kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, kjer ni institucije sodnika za nesporna stvari, izvršuje vsa opravila tega sodnika po gorenjih naredbah ono sodno oblastvo, ki tam opravlja te posle, dodeljene po zakonih dosedanje kraljevine Srbije, sodniku za nesporna stvari.

Člen 58.

Za vsa sodna opravila po tej uredbi glede proglasjanja pogrešancev za mrtve in določanja smrtnega dne se ne plačuje nobena taksa.

V.

Rojstva, krsti in smrt, poroke in razporoke.

Člen 59.

Dokaz za rojstvo, poroko in smrt je dotična cerkvena, oziroma matrikularna knjiga ali izpisek iz take knjige. Če pa bi knjige ne bilo več, ker je bila med vojno uničena, lahko služi za dokaz tudi izjava najmanj dveh zanesljivih prič.

Za mrtvega se sme takoj smatrati vsakdo, najsi niso videli njegovega trupla, ako se dokaže, da je prešel v takih okoliščinah, da se zdi njegova smrt gotova.

Člen 60.

Če so posamezne knjige rojencev in poročenecv uničene v celoti ali če so uničeni posamezni listi, si morajo pristojni duhovniki prizadevati, da po tej uredbi ugotove stanje, ki so ga izkazovale knjige, preden so bile uničene. Glede knjig, ki se zaradi vojnih dogodkov niso vodile, naj se trudijo, da se sedaj ustanove.

Člen 61.

Zategadelj morajo duhovniki vsak v svoji župniji, s pomočjo občinskega sodišča, izvršiti popis vsega živega prebivalstva. O popisanih osebah naj zbere vse potrebne podatke, ki se tičejo rojstva in poroke, ako takih podatkov v knjigah ni, ter naj jih vpišejo po veljavnih predpisih o tem. Podatke naj zbirajo duhovniki ob sodelovanju občinskega sodišča z ustnim zaslišavanjem dotične osebe, njenih sorodnikov in drugih, ki jim utegnejo biti te okoliščine znane.

Vse te posle morajo duhovniki izvršiti v roku šestih mesecev po razglasitvi te uredbe.

Člen 62.

Ko so se vpisali podatki po prejšnjem členu, se morajo upostavljene in novoustanovljene knjige v občinski sodni pisarni razgrniti na vpogled prebivalstvu, ki ga je pozvati, naj jih v roku enega meseca pregleda in napravi svoje opombe glede popolnosti knjige ali pravilnosti vpisanih podatkov, ako jih ima. O napravljenih opombah naj se takoj izvrše potrebne poizvedbe ter ugotovi pravo stanje, ki se potem kot dokončno vpiše.

Člen 63.

Tako upostavljene in novoustanovljene knjige in izpiski iz njih služijo za popoln dokaz o vseh ustreznih razmerah dotične osebe razen v zasebnopravnih sporih, kjer se morajo na zahtevo prizadete osebe vpisani podatki overavljati.

Člen 64.

Uničene knjige o mrličih se ne upostavljajo, niti se ne ustanavljajo nove za oni čas, za katerega se zaradi vojnih dogodkov knjige niso vodile. Na zahtevo prizadete osebe ali na zahtevo oblastva morajo duhovniki z zaslišavanjem sorodnikov in drugih oseb, ki ga izvršujejo ob sodelovanju občinskega sodišča, izslediti smrtni dan in druge okoliščine smrti dotičnikov ter o ugotovljenem stanju izdati svoja potrdila. Ta potrdila služijo potem za popoln dokaz o tem, o čemer se glase, razen v zasebnopravnih sporih, kjer se mora na zahtevo prizadete osebe njih vsebina overavljati.

Člen 65.

Duhovniki, ki namenoma vpisujejo netočne ali nepravilne podatke ali izdajajo netočna ali nepravilna potrdila, so odgovorni po kazenskem zakoniku, § 111. Priče, ki z neresničnimi navedbami duhovnika namenoma zavajajo do takih dejanj, se kaznujejo po § 149. kazenskega zakonika.

Člen 66.

Poslovanje duhovnikov po določilih v gorenjih členih nadzirajo eparhijska duhovna sodišča ter izdajajo o tem potrebne naredbe in potrebna navodila. Istotako obtožujejo občinska sodišča nadzornemu državnemu oblastvu za opušcanje ali malomarno izvrševanje dolžnosti.

Člen 67.

Nekvarno splošnim zakonitim določilom o tem, mora vsako prešustvo, ki se je zgodilo ob bivanju osvajačeve vojske in njegovega oblastva v kraju, kjer se je pripetilo, sodišče v zakonskem sporu povsem svobodno presojati, vpoštevaje tudi vse navedbe in zagovore onega zakonca, ki je prelomil zakonsko zvestobo, in razmere, v katerih je tak zakonec.

Člen 68.

Ako je en zakonec, če je drugi po tej uredbi proglasen za mrtvega, pa se pozneje pojavi ali oglasi, med tem stopil v nov zakon, je smatrati ta zakon za polnoveljavnega, v kolikor je trajal, in otroke, v njem rojene, za zakonske. Če se zakonca prejšnjega zakona v roku treh mesecev izza dne, ko se je pojavil pogrešanec, ne zedinita, da bi nadaljevala zakon, ostane novi zakon v veljavi.

VI.

O pravnih poslih iz časa vojne.

Člen 69.

Brez moči so razsodbe, rešitve in naredbe okupacijskih držav, izrečene na ozemlju kraljevine Srbije in Črne gore zaradi plačila kakršnekoli državne terjatve, ki bi se ne skladale z zakoni omenjenih kraljevin.

Če pa je bil podanik teh kraljevin takrat, ko se je izdala razsodba ali obsodna rešitev ali ko se je izvršila, izven mej svoje dežele ali če je bil v tem času interniran ali v preiskovalnem zaporu za kazensko dejanje, ki se preganja uradoma, ki pa ni izvršeno proti našemu državljanu, nimajo moči niti one razsodbe, rešitve in naredbe, po katerih so bili toženci obsojeni, niti one za terjatve, ki niso protivne deželnim zakonom.

Člen 70.

Istotako ne provzročajo nobenega pravnega dejstva razsodbe in obsodne rešitve, izdane med okupacijo Srbije in Črne gore po zahtevi zasebni-

kov za kakršnokoli njih denarno terjatev, kakor tudi ne hipoteke in druge vrste zavarovanja, s katerimi se je obremenila imovina dolžnikova z njegovo privolitvijo ali brez nje.

Člen 71.

Ako so razsodbe, rešitve in naredbe, o katerih govore prejšnji členi, že izvršene, mora sodišče na zahtevo onega, čigar imovina je bila prodana, prodajo proglasiti za neveljavno.

Člen 72.

Razsodbe, izrečene o kazenskih dejanjih, storjenih na ozemlju kraljevine Srbije in Črne gore med sovražno okupacijo, nimajo veljave; če so obsojenci zaprti, se morajo takoj izpustiti na svobodo.

Toda za hudodelstva in pregreške, ki se preganjajo uradoma in ki so se storili proti našim državljanom, je treba obsojence takoj napotiti na pristojno preiskovalno oblastvo, ki naj izvrši vnovično preiskavo ter nadalje postopa po zakonu.

Zoper one, ki so v preiskavi zaradi takih kazenskih dejanj, se mora preiskava nadaljevati.

Člen 73.

Za pregreške, ki se kaznujejo na tožbo privatnih oseb, se uvaja preiskava in sojenje samo na zahtevo ene ali druge stranke.

Člen 74.

Ako se obtoženec vnovič obsodi, pa je po prejšnji obsodbi prebil del kazni, se mu čas, ki ga je prebil v preiskovalnem ali kazenskem zaporu, šteje za prestano kazen.

Člen 75.

Odločbe vojaških in civilnih sodišč in oblastev, ki so se izdale na zahtevo državnega oblastva ter izrekle na ozemlju bivše avstro-ogrske monarhije, dokler je ta obstojala, in kolikor je to ozemlje obseženo v mejah kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, in prodaje imovine za plačilo po teh odločbah prisojenega, se smejo na zahtevo obsojenčeve razveljavljati:

- če je bila odločba izrečena ali prodaja izvršena, dokler je bil bodisi on ali njegov drug ali najemnik interniran, v kazenskem ali v preiskovalnem zaporu za kazenska dejanja, ki niso bila storjena zoper privatne osebe;
- ako se je to primerilo zaradi kakršnekoli krivde, dokler je bil on ali kateri njegovih najemnikov ali drugov izven avstro-ogrske monarhije ali če je pobegnil iz njene vojske.

Člen 76.

Če je kdo odsvojil pravico na premoženju in nepremičnini, ali se odpovedal terjatveni pravici, bodisi s pogodbo ali s poravnavo, na ozemlju kraljevine Srbije in Črne gore ob času sovražne okupacije ali v begunstvu do dne 1. januarja 1919., sme sodišče na zahtevo tožnikovo to razveljaviti in tega vpostaviti v prejšnje pravice, ako je vsled vojnih neprilik prišel v težak materialen položaj, pa je sporno stvar ali pravico odsvojil zato, da bi za čas vojne mogel vzdrževati sebe, rodbino ali one, ki jih je v vojni vzdrževal, ali da bi odvrnil zlo, ki je pretilo njegovemu ali onih oseb nemotenemu življenju.

Člen 77.

Ako je kdo v drugih obremenilnih pogodbah, sklenjenih na ozemlju, omenjenem v prejšnjem členu, in v tam označenem času ali v begunstvu do dne 1. januarja 1919. izkoriščal bedo, silo ali duševno vznemirjenost druge stranke ter je ta ali njemu osebno ali na račun koga tretjega izdala obvezo za dajatev, delo ali opustitev, oziroma na nasprotno dajatev, na nasprotno delo ali nasprotno opustitev, pa je vrednost onega, za kar se je obvezala, čisto nerazmerna z vrednostjo tega, kar je dobila ali mora dobiti — je pogodbo na zahtevo tako oškodovane stranke ali njenih naslednikov, razvezati in stranke vpostaviti v prejšnje stanje.

Člen 78.

Pri vseh prodajah, razveljavljenih po prejšnjih določilih, mora oblastvo odvzeti prodano nepremično imovino ali pravico onemu, v čigar rokah je, ter jo brez odškodnine vrniti tožniku.

Vendar je sedanji imetnik prodane imovine ali pravice upravičen zahtevati, da mu tožnik po-

vrne to, kar je prejel kot prodajno ceno za prodano imovino ali pravico.

Če so se na prodani imovini postavile zgradbe, one, ki so že stale, popravile, ali če je imovina posejana ali drugače izboljšana, ima sedanji imetnik imovine istotako pravico zahtevati, da se mu dovoli z imovine odpraviti to, kar se dá odpraviti, ne da bi se poškodovala osnovina; česar pa ni moči odpraviti, to mu mora tožnik povrniti po ocenitvi izvedencev in po ceni iz onega časa, ko je bila izboljšava izvršena.

Če pa je sedanji imetnik kot poznejši kupec tem, da tožniku vrne imovino ali pravico, oškodovan v toliko, ker je svojemu prodajalcu plačal večjo ceno, nego mu jo je tožnik moral povrniti, ima pravico zahtevati povračilo te razlike od svojega prodajalca, ta pa zopet, če je v istem položaju, od svojega, in tako nazaj do prvotnega kupca. Toda če se je prodaja izvršila po oblastvu ali po njega naročilu, povrne prvemu kupcu kupno ceno država, oziroma oni, za čigar račun je bila imovina ali pravica prodana, ako ni bila prodaja izvršena na zahtevo državnega oblastva.

Če je sedanji ali kateri prejšnji imetnik prodane imovine to oškodoval, mora dati tožniku odškodnino po ocenitvi izvedencev z ozirom na razmere ob času poškodbe.

Člen 79.

Ako se je prodala premičnina in je še sedaj v posestvi kupčevi, mora oblastvo, ko je po gorenjih določilih razveljavilo tako prodajo, prodano premičnino odvzeti kupcu ter jo vrniti tožniku. Toda kupec je upravičen zahtevati od tožnika, da mu prej povrne, kar je prejel kot prodajno ceno.

Če je kupec kupljeno premičnino poškodoval, mora tožniku povrniti škodo po ocenitvi izvedencev, ki morajo vpoštevati razmere ob času poškodbe.

Če je kupec kupljeno stvar predelal ali ji predrugačil obliko ali jo uničil, sme tožnik namesto stvari same zahtevati povračilo njene vrednosti po ocenitvi izvedencev, ki morajo vpoštevati razmere ob času predelave ali uničbe, in po odbitku tega, kar je prejel kot prodajno ceno.

Istotako ne sme, ako je prvi kupec kupljeno premičnino odsvojil, tožnik zahtevati povračila stvari same, nego samo povračilo njene vrednosti po ocenitvi izvedencev, ki morajo vpoštevati razmere ob času odsvojitve; plačati mu jo mora prvi kupec po odbitku tega, kar je dal tožniku ob svojem času kot kupno ceno.

Toda če se je premičnina prodala po oblastvu ali na njegovo zahtevo, bodisi da je bila še v posesti kupčevi, pa jo je ta moral vrniti tožniku, bodisi da jo je odsvojil, pa tožnik ni mogel zahtevati povračila stvari, nego samo odškodnino, sme kupec zahtevati, da mu ob svojem času plačano kupno ceno povrne država, oziroma oni, na čigar račun se je stvar prodala, ako se prodaja ni izvršila na zahtevo državnega oblastva.

Člen 80.

Vselej, kadar se je prodaja izvršila na zahtevo privatnih oseb, toda je po tem zakonu razveljavljena, prvotni tožnik ne izgubi pravice, da po preteku moratornega stanja začne novo pravdo, s katero zahteva, naj se mu prisodi njegova terjatev.

Člen 81.

Oni, ki zahteva razveljavitev prodaje, pogodbe ali poravnave, nima nikoli pravice, da bi zahteval povračilo obresti ali neužvanih donoskov.

Člen 82.

Oporoke, napravljene na ozemlju Srbije in Črne gore med okupacijo, nimajo veljave, ako ne ustrezajo določilom državlanskega zakonika dotične dežele. Dediči po taki oporoki, ki so svoj del dediščine dobili, pa so ga odsvojili ali uničili, morajo enako vrednost povrniti zapustnikovim masi.

Če je bilo vsled vojne nemogoče sestaviti pismeno oporoko iz enega izmed vzrokov, naštetih v § 447. srbskega državlanskega zakonika, se mora tam, kjer vojna ni povzročila druge nemožnosti, nemožnost smatrati za minulo onega dne, ko je za dotični kraj, po osvoboditvi dežele, pričelo redno poslovati sodišče. Dan, ko se je pričelo redno poslovanje, naj sodišče ugotovi kolegialno s svojim referatom.

Oporoke, napravljene pri okupacijskih oblastvih ali ob njih sodelovanju, izgube vsako veljavo čez tri mesece po razglasitvi te uredbe. Ako je oporočnik v tem umrl, veljajo take oporoke, ako se izpodbijajo, v toliko, v kolikor jim sodišča priznajo to veljavo. Pravdo začne v takem primeru po tej uredbi vselej oni, ki uveljavlja pravico po oporoki, a v roku enega meseca po rešitvi, s katero ga je sodišče napotilo na pravdo.

VII.

O pravnih poslih, sklenjenih pred vojno.

Člen 83.

Pri dvostranskih pogodbah, sklenjenih pred vojno, bodisi da je izvršitveni rok potekel pred mobilizacijo ali po njej, se pogodba, ako je nobena stranka sploh ni izpolnila, razveljavi na zahtevo katerekoli stranke brez odškodnine.

Člen 84.

Ako je izvršitveni rok potekel pred mobilizacijo in je ena stranka izpolnila pogodbo v celoti, a druga je sploh ni izpolnila, se pogodba ne sme razveljaviti, ako jo more druga stranka sedaj izpolniti brez nerazmerno velikih žrtv; drugače sme stranka, ki pogodbe ni izpolnila, zahtevati njeno razveljavitev, toda drugi pogodbeni stranki mora povrniti škodo po ocenitvi izvedencev, ki naj se izvrši z ozirom na razmere pred vojno.

Tako je postopati tudi, ako je druga stranka izpolnila pogodbo deloma, toda manj nego za polovično vrednost svoje obveze; če pa je druga stranka izpolnila pogodbo do polovične ali preko polovične vrednosti svoje obveze, naj se izvrši obračun za stranki tako, da ni nobena oškodovana z ozirom na razmere pred vojno.

Člen 85.

Ako je izvršitveni rok potekel pred mobilizacijo in je ena stranka izpolnila pogodbo deloma, a druga je sploh ni izpolnila ali jo je istotako izpolnila deloma, se pogodba razveljavi na zahtevo katerekoli stranke in obračun za stranki se izvrši tako, da ni nobena oškodovana z ozirom na razmere pred vojno.

Če pa je ena stranka izpolnila pogodbo do polovične ali preko polovične vrednosti svoje obveze, a druga sploh ne ali za polovico ali preko polovične vrednosti manj nego prva, mora druga stranka plačati odškodnino po ocenitvi izvedencev, ki naj se izvrši z ozirom na razmere pred vojno.

Člen 86.

Ako je izvršitveni rok potekel po mobilizaciji, pa nastane spor o izvršitvi pogodbe, se pogodba razveljavi na zahtevo katerekoli stranke ne glede na to, ali, v koliko in katera stranka jo je izpolnila ali je ni izpolnila. Samo če je katerakoli stranka izpolnila pogodbo popolnoma ali deloma, se izvrši obračun tako, da nobena stranka ni oškodovana z ozirom na razmere ob času izvršitve.

Člen 87.

Pri prodaji nepremičnin, ako je prodajalec izročil kupcu prodano stvar v posest, ostane pogodba v veljavi in kupec mora izplačano ceno ali dolžni ostanek položiti prodajalcu, nekvarno zakonu o likvidaciji moratornega stanja, s 6 %nimi obrestmi izza časa, ko mu je bila stvar izročena v posest.

Člen 88.

Pri pogodbah o dolgoročnih zakupih, ki naj trajajo dalje nego leto dni po preteku poluleta, v katerem se izvrši popolna demobilizacija vojske, se pogodba razveljavi po preteku tega roka na zahtevo katerekoli stranke. Vendar je zakupnik upravičen zahtevati, da veljaj pogodba za ves pogojeni čas, ako privoli, da zakupodajalcu plača opravičen povišek zakupnine, ki ga morajo, če bi nastal spor, določiti izvedenci z ozirom na sedanje razmere.

Člen 89.

Pri obvezah za plačevanje vzdrževalnine, bodisi da so ustanovljene s sodno razsodbo ali drugače, ima oni, ki prejema vzdrževalnino, pravico, da v roku šestih mesecev od razglasitve te uredbe zahteva povišek vzdrževalnine skladno s sedanjimi cenami in s povišanimi prihodki onega, ki plačuje vzdrževalnino.

Člen 90.

Denaini zavodi morajo svojim uslužbencem plačati polovico njih plače tudi za čas, ko zavodi zaradi vojnih dogodkov niso poslovali. Ako je bila komu v tem času služba odpovedana, ta odpoved ne velja izza dne, ko so bila po osvoboditvi upostavljena naša oblastva.

Uslužbencem in drugemu osebju v privatni službi gre pravica do polovične plače tudi za čas, ko so bili v vojaški službi, do dne 1. januarja 1916., ako je bil obrat v tem času odprt. Odpoved službe tu ne velja.

Oni, ki so po zgoraj razloženih okoliščinah obvezani plačati plačo, se smejo oprostiti obveze, ako dokažejo, da se jim je vsled vojnih dogodkov imovina zmanjšala za tretjino. Če pa dobe povračilo za škodo, ki se jo imeli, se ne oproste plačilne obveze.

VIII.

O posesti.

Člen 91.

V sporih, ki bi se pojavili o posesti nepremičnih stvari med vojno ali v teku prvih šestih mesecev po ukazu o demobilizaciji, se smatra, da je močnejša pravica onega, ki je imel v posesti stvar pred vojno, dne 12. julija 1914., ako poznejši posestnik nima pismenih dokazov o svoji pravici do posesti.

Takemu posestniku mora, nekvarno določilom državlanskega zakonika policijsko oblastvo na njegovo zahtevo takoj izročiti stvar, poznejšega posestnika pa napotiti na pravdo.

IX.

O fidejkomisu.

Člen 92.

Stvar, ki je pod fidejkomisno vezjo, sme dedič ali uživalec izjemoma zadolžiti pri javnih blagajnah, da obnovi, popravi ali dogradi porušene stavbe ali da postavi nove zgradbe na isti imovini.

Fidejkomisar sme tako stvar tudi prodati ali odsvojiti z zameno, če sam neče obnavljati ali postavljati zgradb na njej, ali če bi ta stvar ovirala, da se popravijo ali postavijo druge, sosednje zgradbe. Če stvar proda, se sprejeti denar izroči upravi fondov in iz njega se ustanovi fond, s katerim se postopa nadalje po določilih oporoke. Po določilih oporoke se postopa nadalje tudi s stvarmi, ki so se po zameni dobile za fidejkomisne.

Vsa opravila po tem členu so podrejena nadzorstvu in pritrdilu skrbstvenega sodnika.

Ta izjemna določila o fidejkomisu veljajo samo tri leta izza dne, ko stopi ta uredba v veljavo.

X.

O vštevanju kazni obsojenim vojaškim zavezancem.

Člen 93.

Vsem kaznjencem, ki so ob splošni evakuaciji Srbije in Črne gore leta 1915. in 1916. prestajali kazni, pa so bili iz kaznilnice izpuščeni, se šteje v čas prestane kazni tudi čas, ki so ga prebili v vojni kot vojaški zavezanci v vojaški službi.

Isti čas se ob istih pogojih všteva v prestano kazni tudi vsem onim obsojencem, ki so bili pred vojno ali med vojno obsojeni za dejanja iz splošnega kazenskega zakonika, bodisi da kazni niso nastopili ali da jim je bila ukinjena, ker so bili poslani v vojaško službo.

Člen 94.

Nekvarno splošnim zakonitim določilom o tem sme tisti, ki je po sodni razsodbi izgubil pravico iz § 18. kazenskega zakonika, zahtevati, da se mu izgubljene pravice vrnejo, ako je bil tri leta, odkar je kazni prestajal ali mu je bila oproščena, v vojaški službi v vojni ter se je v tem času po pritrdilu vojnih poveljnikov dobro vedel.

XI.

O neplačanih vlogah za uradniški pokojninski fond.

Člen 95.

Vlagatelji uprave fondov po zakonu o pokojninskem fondu za vdove in otroke umrlih uradnikov, nekvarno tej uredbi, niso dolžni plačevati nobenih obresti za neplačane vloge za dobo od

dne 12. julija 1914. do dne 1. januarja 1919., ako in v kolikor v tem času niso bili v državni službi. Obresti za neplačane vloge za dobo od dne 1. oktobra 1915. do dne 1. januarja 1919. tudi ne plačajo oni vlagatelji, ki so bili v tem času državni uradniki, pa so ob sovražni okupaciji bivali v Srbiji.

Ugasle obresti po tem členu povrača država upravi fondov po zakonu o povračilu vojnih škod ali drugače.

Člen 96.

Od enih in od drugih izmed teh vlagateljev mora uprava fondov, nekvarno zakonu o pokojninskem fondu za vdove in otroke umrlih uradnikov, prejemati neplačane vloge za spredaj označeno dobo, ako se ji polože v roku treh mesecev po razglasitvi te uredbe; zakesnitev tega izplačila nima za te vlagatelje nobenih pravnih posledic.

Neplačane vloge takih umrlih vlagateljev za označeni čas se izterjavajo iz pokojnine, njih vdov in otrok.

XII.

O postopanju in dokazih.

Člen 97.

Vse civilne spore, ki izvirajo iz te uredbe, sodi sodišče prve stopnje, razen sporov, o katerih je ta uredba odločila drugače.

Člen 98.

Vse tožbe glede teh sporov se morajo podati v teku šestih mesecev po razglasitvi te uredbe, ako ni za to določen drug, poseben rok po tej uredbi.

Člen 99.

V teh sporih razpravlja sodišče po določenih te uredbe; kolikor pa tukaj o tem ni ničesar predpisanega, se uporablja redno civilno sodno postopanje.

Člen 100.

Za dokaz in dokazno vrednost posameznih dokazil se postavljajo ta-le pravila:

Javna listina, ki ima zakonite pogoje, je popoln dokaz temu, o čemer se glasi. Dokazno vrednost vseh drugih dokazil ocenja sodišče po svojem svobodnem prepričanju.

Oblastvena poročila, potrebna za razpravo o sporu, se pribavljajo uradoma.

Priče se zaslišujejo po izprevidnosti sodišča ne glede na vrednost sporne stvari.

Tudi svedoče sodnih uradnikov in oblastvenih organov ocenja sodišče po svobodnem prepričanju.

Sodišče svobodno ocenja sodno in izvunsodno priznanje pravnih strank.

Kjer drugi dokazi o tem niso ponudeni, niti se niso mogli pribaviti, sme sodišče, vpoštevaje vse okoliščine, smatrati za popoln dokaz izjavo katerekoli pravne stranke. Zlasti mora sodišče v takem primeru oceniti, ali izjava nasprotne stranke, ki trdi, da se dogodka ne spominja ali da ne ve zanj, dopušča, da se ta izjava smatra za priznanje tega, kar navaja druga stranka.

Da poizve resnico o dogodku, važnem za rešitev spora, sme sodišče vselej o tem naložiti prisego eni ali drugi stranki, pri čemer naj skrbno vpoštevava vse okoliščine.

Od ocene sodišča je zavisno, koliko vrednost naj imajo za dokaz dogodka javne listine, potrjene po okupacijskih oblastvih, kakor tudi uradni spisi teh oblastev, ako je kaj takih spisov o tej stvari.

Za dogodke, ki so sodišču javno znani, ni treba nobenega dokaza.

Ako je ugotovljeno, da gre eni pravni stranki povračilo škode ali drugačna terjatev, pa se dokaz o spornem znesku škode ali terjatve sploh ne more predložiti ali šele nerazmerno težko, sme sodišče ta znesek ustanoviti po svobodnem prepričanju.

Člen 101.

Okoliščine in razlogi, ki so bili merodajni za prepričanje sodišča, se morajo navesti v sodni odločbi.

Člen 102.

Tožba glede sporov po tej uredbi in odgovor na tožbo morata razen splošnih določil o tem po rednem civilnem sodnem postopanju še obsežati:

1.) predloge, ki jih namerja pravna stranka podati na naroku;

2.) dejanske okoliščine, s katerimi hoče pravna stranka posebe obrazložiti svoje predloge ali s katerimi hoče pobiti nasprotne predloge;

3.) pojasnila, katere dogodke želi stranka ugotoviti s podanimi dokazi.

Ob naroku se to ne sme storiti.

Priče se morajo navesti po krstnem in rodbinskem imenu, poklicu in bivališču. Za pričo, ki je bolna ali prestara ter se mora zaslišati v stanovanju, mora pravna stranka, ki se sklicuje nanjo, takoj položiti dnevnicu za sodnika in pisarja, ki naj jo zaslišita, ako priča ne živi v kraju sodišča.

Ako sodišče spozna, da se pravna stranka sklicuje na pričo z očitim namenom, da bi zavlekla razsodbo o sporu, sme odločiti, da se taka priča ne pozove. Zoper tako odločbo sodišča ni dopusten poseben pravni pomoček.

Člen 103.

Tožba se izroči sodnemu prijavitniku, ki jo mora v roku dveh dni predložiti predsedniku s svojim mnenjem, ali je pravilna v obliki ali ne.

Predsednik odloči pisмено v roku drugih dveh dni.

Zoper rešitev predsednikovo, da se o tožbi ne postopa, ker je pogrešna v obliki, ni pritožbe.

Člen 104.

Toženec mora odgovor na tožbo podati v roku dvajsetih dni po prejemu.

Člen 105.

Niti tožnik niti toženec ne smeta ob naroku podajati nobenih dokazov v sporni stvari.

Člen 106.

Če pravna stranka ni dala točnega naslova one priče, na katero se sklicuje, pa se narok zaradi tega preloži, ali če drugače dá povod, da se preloži narok, mora plačati vse pravne stroške za preložen narok, akotudi ji je sodišče z razsodbo prisodilo sporno pravico.

Člen 107.

Narok se sme preložiti na zahtevo pravne stranke samo:

1.) ako je sodišču zaradi njegovega prepričanja potrebna navzočnost pravne stranke, ki ni prišla;

2.) ako je za njegovo prepričanje potrebno opravilo izven kraja sodišča;

3.) naposled ako pravni stranki, ki ni prišla, ni bil vročen poziv tri dni pred narokom.

Člen 108.

Ako nobena pravna stranka ne pride na narok, se smatra, da sta odstopili od pravde, in spisi se položijo v arhiv.

Člen 109.

Sodni vročevalci morajo izvršiti vročitev in receptis o izvršeni vročitvi vrniti prijavitniku v roku treh dni.

Občinski poslovodja mora izvršiti vročitev v tem roku izza dne, ko je prejel pošto.

Vročevalci in občinski poslovodja so odgovorni za vsako zakesnelo ali nepravilno vročitev, sodni prijavitnik in policijska oblastva pa za to, da se spisi niso vročevalcu izročili o pravem času.

Ko vročevalec izvrši vročitev, vrne receptis onemu, ki mu ga je dal, a ta ga mora v roku 24 ur poslati pristojnemu sodišču. V istem roku se mora pri sodišču priložiti spisom receptis, ki se mu vrne; za to skrbita prijavitnik in sodni arhivar.

Ako je vročitev izvršil občinski poslovodja, mora po občinskem sodišču v roku 24 ur vrniti receptis pristojnemu sodišču.

Ako se poziv na narok ne more pravočasno vročiti pravni stranki, priči ali komurkoli, se mora to v roku petih dni naznaniti sodišču; obenem se morajo prijaviti vzroki, zakaj se vročitev ni mogla izvršiti.

Ako se ta opravila ne izvrše v zgoraj označenih rokih, ima predsednik sodišča pravico, da odgovorno osebo kaznuje z izgubo plače od 5 do 15 dni; zoper to rešitev je dopustna pritožba na ministrstvo za pravosodje.

Člen 110.

S smrtjo ene pravne stranke se prekine postopanje samo, ako umrle pravne stranke ni za-

stopal niti javen pravni zastopnik, niti kdo drugi. Ta zastopnik mora pravdo nadaljevati do konca.

Kjer pravna stranka ni imela pooblaščenca, smatra sodišče, ako se njeni pravni nasledniki na poziv sodišča ne izjavijo v določenem roku, da nadaljujejo pravdo, da so se izrekli za nadaljevanje pravde.

Člen 111.

Ako se pravna stranka niti na sodni poziv ne spušča v razpravo, se smatra, da je izostala.

O tem, ki na nekatere navedbe odgovarja, na druge pa ne, se smatra, da priznava navedbe nasprotne stranke, na katere neče odgovarjati.

Člen 112.

Poziv na namestovanje sme biti samo v tožbi in v odgovoru na tožbo.

Ako se oni, ki je pozvan na namestovanje, do prvega naroka ne izjavi, ali sprejme namestovanje, se pravda nadaljuje, kakor da sploh ni bil pozvan.

Ako namestovalec predloži nove dokaze, o katerih sodišče spozna, da bi utegnili vplivati na odločitev spora, se narok preloži.

Člen 113.

Glavna intervencija je dopustna samo do prve sodbe, ako intervenient predloži dokaze, da je že vložil tožbo zoper eno ali obe pravni stranki.

Toda če sodišče izprevidi, da je intervenciji namen, zavlačevati pravdo, mora sodišče intervenienta, odklanjajoč intervencijo, poleg stroškov, povzročenih pravnima strankama, obsoditi tudi na denarno kazen od 100 do 500 dinarjev.

Člen 114.

Postranska intervencija je dopustna ob vsakem času pravde brez posebne sodne odločbe o tem.

Ako vstopi intervenient v pravdo na naroku samem, se narok zaradi tega ne preloži.

Postranski intervenient mora nadaljevati pravdo od dne, ko je interveniral, ter sprejeti stanje, v katerem je pravda.

Tudi zanj veljajo vsi roki, ki veljajo za onega, za katerega intervenira.

Člen 115.

Če priča ne pride o pravem času in ne poda verjetnih dokazov, zakaj ni prišla, odloči sodišče, ako zaradi tega preloži narok, da taka priča povrne vse stroške, ki jih je povzročila s svojim neprihodom, ter jo razen tega vnovič pozove na zaslišanje. Če bi priča zopet izostala, pravni stranki pa ne bi odstopili od njenega zaslišanja, jo kaznuje zaradi nepokornosti z denarno kaznijo od 20 do 100 dinarjev ter odredi, da jo prižene straža.

Zoper tako obsodbo ni pritožbe.

Ako priča naknadno opraviči izostanek, se kazen zaradi nepokornosti, na katero je bila obsojena, ne izvrši.

Za pričevanje uradnikov in uslužbencev po tej uredbi ni treba dovolitve višjega oblastva.

Priča, ki izostane, je odgovorna še za vso škodo, ki jo je povzročila s tem, da je po svoji krivdi preprečila ali zavlekla dokazovanje.

Člen 116.

Če izvedenec svojega izostanka ne opraviči ali če brez zadostnega razloga neče oddati svojega mnenja, ga sodišče obsodi, da povrne stroške in zamudo časa onim, ki so došli; razen tega ga kaznuje z denarno kaznijo od 50 do 100 dinarjev.

Zoper sodno rešitev je dopustna posebna pritožba, ki ne ovira teka pravde.

Člen 117.

Zoper rešitev, s katero se odklanja izključitev izvedencev ali se odreja pismena vložitev izvedeniškega mnenja, ni posebnega pravnega leka.

Dopusten ni poseben pravni lek zoper odločbo, s katero se izvedenec odvezuje vsled sprejete izključitve ali s katero se določa rok ali drug narok za oddajo izvedeniškega mnenja.

Člen 118.

Pravna stranka, ki se potem, ko je sodišče odločilo, da zavrača njen odklon sodnika, izreče, da je zadovoljna s to odločbo, se obsodi, ako se ta narok izvrši istega dne, na denarno kazen od 50 do 100 dinarjev, ako pa je vsled takega neumestnega odklona narok preložen, tudi na plačilo stroškov vsem, ki so bili pozvani na narok.

Člen 119.

Ako se v razsodbi naloži obveza za povrnitev v prejšnje stanje, se mora ob istem času odrediti tudi rok za izvršitev.

Člen 120.

Sodišče mora razsodbe po tej uredbi pred vsemi drugimi izdelovati in vročati pravnim strankam.

Člen 121.

Zoper razsodbe sodišča prve stopnje o civilnih pravnih, ki jih določa ta uredba, je dopustna samo pritožba na kasacijsko sodišče.

Člen 122.

Pritožba sme obsežati samo navedbe, da se je z razsodbo prekršilo zakonito določilo.

Smatra se, da je uredba prekršena:

- 1.) če sporna stvar ne spada pod to uredbo;
- 2.) če pravdna stranka ni imela zakonitega zastopnika, kakor to zakon določa;
- 3.) če je bila zoper zakonite predpise javnost izključena;
- 4.) če obseza razsodba protislovja ali če niso navedeni razlogi za razsodbo, pa se ti pogreški ne morejo odpraviti s popravkom razsodbe;
- 5.) če se razsodba v bistveni točki opira na dejanstva, ki so v protislovju s spisi;
- 6.) če se razsodba opira na napačno pravno oceno dejanstev;
- 7.) če je prekršen zakonit predpis glede razpravljanja.

Člen 123.

Sodišče prve stopnje sme naznanjati nasprotno razloge kasacijskemu sodišču samo takrat, kadar mu je razsodba proglašena za neveljavno iz razlogov po točkah 5. in 6. prejšnjega člena.

Člen 124.

Spori, ki spadajo pod to uredbo, se ne smejo ponavljati.

XIII.

Zakonodajna pooblastila.

Člen 125.

Za uporabo te uredbe se pooblašča minister za pravosodje, da v vseh primerih, ki bi bili v uporabi v čem nejasni ali bi se različno umevali, izposluje načelno odločbo splošne seje kasacijskega sodišča, ki je potem za sodišča obvezna.

Istotako izdaja splošna seja kasacijskega sodišča na zahtevo ministra za pravosodje svoje odločbe za primere, ki v tej uredbi niso omenjeni, a v zmislu določil, predpisanih s to uredbo za podobne primere; tudi te odločbe so za sodišča obvezne.

XIV.

Splošna določila.

Člen 126.

Ta uredba velja za vse ozemlje kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, v kolikor je bilo z vojno ustvarjeno tako stanje, da se mora likvidirati po tej uredbi.

Člen 127.

Ta uredba stopi v veljavo, ko jo kralj podpiše, ter dobi obvezno moč po razglasitvi v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“.

V Beogradu, dne 21. junija 1920.

Aleksander s. r.

Minister za pravosodje:

M. N. Trifković s. r.

Predsednik ministrskega sveta:

Mil. R. Vesnić s. r.

Minister priprave za ustavotvorno skupščino in izenačitev zakonov:

Stoj. M. Protić s. r.

Minister za notranje zadeve:

Ljub. M. Davidović s. r.

Minister za promet:

dr. Korošec s. r.

Zastopnik ministra za zunanje zadeve, minister za trgovino in industrijo:

dr. M. Ninčič s. r.

Minister za pravosodje:

M. N. Trifković s. r.

Minister za zgradbe:

J. P. Jovanović s. r.

Minister za finance:

K. Stojanović s. r.

Minister za trgovino in industrijo:

dr. M. Ninčič s. r.

Minister za prosveto:

Sv. Pribičević s. r.

Minister za vojno in mornarico:

general Branko Jovanović s. r.

Minister za pošto in brzojav:

dr. M. Drinković s. r.

Minister za kmetijstvo in vode:

dr. V. Janković s. r.

Zastopnik ministra za verstvo,

minister za prosveto:

Sv. Pribičević s. r.

Minister za socialno politiko:

dr. V. Kukovec s. r.

Minister za narodno zdravje:

Ž. Rafajlović s. r.

Minister za gozde in rudnike:

I. Kovačević s. r.

Minister za agrarno reformo:

dr. H. Krizman s. r.

Minister za prehrano in obnovo dežel:

R. Jojić s. r.

Razglasit drugih uradov in oblastev.

Št. 905.

1181 3—1

Razglas.

V svrhu odmere hišnonajemnega davka za leti 1921. in 1922. morajo v to zavezane osebe vložiti napovedi o najemninskem dohodku glede vseh poslopij v Ljubljani, naj so v najem dana ali ne, naj se rabijo ali ne, in sicer najkasneje do konca avgusta 1920. pri davčni administraciji v Ljubljani na Bregu št. 6, drugo nadstropje, vrata št. 9.

Obenem se naznanja v splošno vednost, da se je v zmislu §§ 12. in 27. navodila za poizvedbo najemninskih dohodkov, njih kontrolo in sestavo (dekret dvorne pisarne z dne 26. junija 1920., zbirka provinc. zakonov za Kranjsko št. 317) potrební pouk za vložitev napovedi o najemninskih dohodkih napravil na zadnji strani obrazca za napovedi.

P. n. hišni posestniki, ki so zavezani vložiti napovedi o najemninskem dohodku, se torej opozarjajo, da jih okoliščina, da niso dobili pouka, nikakor ne opravičuje, ako ne vložijo napovedi, temveč da se bo postopalo z onimi hišnimi posestniki, ki bi ne vložili napovedi v določenem roku, strogo po določbah § 10. patenta o hišnem davku z dne 23. februarja 1920. (zbirka provinc. zakonov za Kranjsko, 3. zvezek št. 170).

Tiskovine za napovedi o hišnonajemnem dohodku s poukom vred in topografski popis poslopja so na prodaj pri Zadržni tiskarni v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7.

Davčna administracija v Ljubljani,

dne 1. avgusta 1920.

A VI 2995/18—34/VII.

948 3—3

Oklic, s katerim se sklicujejo sodišču neznaní dediči.

Fran Merznik, pisarniški oficijant, rojen dne 1. julija 1873., pristojen v Smerje, okraj postojnski, naposled na Dunaju, X., Knöllgasse 17, je dne 24. avgusta 1918. umrl, ne da bi bil zapustil naredbo poslednje volje.

Sodišču ni znano, ali je kaj dedičev. Za skrbnika zapuščine se postavlja gospod dr. Ludovik Hauer, notarski kandidat na Dunaju, X., Kerpelgasse 9.

Kdor hoče kaj zapuščine zahtevati zase, mora to tekom enega leta od danes dalje naznaniti sodišču ter izkazati svojo dedinsko pravico. Po preteku tega roka se izroči zapuščina, kolikor izkažejo dediči svoje pravice, le-tim, kolikor bi se pa to ne zgodilo, pripade zapuščina državi.

Okrajno sodišče Favoriten, oddelek VII.,

na Dunaju,

dne 4. julija 1920.

T V 8/20—3.

1169

Amortizacija.

Po prošnji Ivana Vodopivca, železničarja v Mariboru, se uvaja postopanje za amortizacijo nastopne hranilne knjižice, ki je baje na pošti izginila: „Hranilna knjižica južnoštajerske hranilnice v Celju št. 23.658/408, glaseča se na ime: Ivan Vodopivec.“

Imetnik te vložne knjižice se pozivlje, naj uveljavi svoje pravice tekom šestih mesecev, ker bi se sicer po tem roku izreklo, da vložna knjižica ni več veljavna.

Okrožno sodišče v Celju, oddelek V.,

dne 24. junija 1920.

T V 10/20—3.

1170

Amortizacija.

Na prošnjo Ane Privškove, posestnice v Grižah, se uvaja postopanje za amortizacijo baje zgorele vložne knjižice št. 10.018 Savinske posojilnice v Žalcu, glaseče se na ime: Ponkrac in Ana Privšek.

Imetnik te knjižice se pozivlje, naj tekom šestih mesecev uveljavi svoje pravice, ker bi se sicer po tem roku izreklo, da vložna knjižica ni več veljavna.

Okrožno sodišče v Celju, oddelek V.,

dne 12. julija 1920.

A I 229/20—4.

1159

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri okrajnem sodišču v Ptujju je na prošnjo dedičev po gospodu drju. Sikstu pl. Fichtenauu, umrlem dne 18. junija 1920. v Ptujju, na prodaj po javni dražbi nastopna nepremičnina, za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 17.150 K, in sicer: zemljišče vl. št. 214 katastralne občine ptujjske, sestojče iz parcele št. 455 (travnik) 5. razr. in v izmeri 1 ha 59 a 56 m².

Dražba bo dne

21. avgusta 1920.

ob devetih pri podpisnem sodišču v sobi št. 17.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri tem sodišču v sobi št. 13 vsak uradni dan.

Dražbeno izkupilo je položiti v 14 dneh izza dne, ko se odobri najvišji ponudek, in sicer brez obrestno pri sodišču.

Okrajno sodišče v Ptujju, oddelek I.,

dne 26. julija 1920.

Št. 89, 91, 96, 114 in 130.

Razglasilo.

Po § 60. zakona z dne 26. oktobra 1887., dež. zak. št. 2 iz leta 1888., je deželna komisija za agrarske operacije v Ljubljani postavila vladnega svetnika drja. Ivana Vrtačnika krajnim komisarjem za agrarske operacije, da se izvrše nastopne nadrobne razdelbe:

1.) skupnega sveta, ki je vpisan pod vložno št. 398 katastralne občine zagraške, sodni okraj mokronoški;

2.) skupnega sveta, ki je vpisan pod vložno št. 244 katastralne občine gradiške, sodni okraj kostanjeviški;

3.) skupnega sveta parc. št. 258/1 do 258/4, ki so vpisane pod vložno št. 52 katastralne občine žiljske, sodni okraj cerkniški;

4.) skupnega sveta, ki je vpisan pod vložno št. 50 katastralne občine buške, sodni okraj krški;

5.) parc. št. 701 katastralne občine površke, sodni okraj krški.

Uradno poslovanje tega krajnega komisarja se prične takoj.

S tem dnevom stopijo v veljavnost določila zakona z dne 26. oktobra 1887., dež. zak. št. 2 iz leta 1888., glede pristojnosti oblastev, potem neposredno in posredno udeleženih strank kakor tudi glede izrecil, ki jih te oddado, ali poravnaj, ki jih sklenejo, naposled glede zaveznosti pravnih naslednikov, da morajo pripoznati pravni položaj, ustvarjen zaradi izvršitve nadrobnih razdelb.

Deželna komisija za agrarske operacije

v Ljubljani,

dne 7. julija 1920.

Št. 35.450/IX—20.

1182

Razpis natečaja.

Ministrstvo za pošto in brzojav potrebuje mlajših strojnih in elektrotehničnih inženjerjev za tehnična opravila pri ministrstvu samem, nadalje pri poštinih in brzojavnih ravnateljstvih v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Cetinju, Nišu, Sarajevu, Skoplju, Splitu in Velikem Bečkereku.

Pogoji za prosilce so:

- 1.) da so dokončali tehnične nauke, doma ali drugod;
- 2.) da so državljani kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev;
- 3.) da so odslужili vojake.

Prednost gre onim, ki so že bili v državni službi.

Začetne plače bodo imeli prosilci, ki so bili diplomirani zadnje leto, 3000 dinarjev na leto; starejšim pa se določi plača po službenih letih ali pa po letih prakse.

Mimo plače jim gre doklada, ki jo imajo vsi državni uradniki in njih družine.

Plača se kesneje uredi z novo naredbo, ki bo veljala za vse uradnike.

Sprejeti inženjerji se pošljejo čez nekaj časa v tujino, da se izpopolnijo v svoji stroki.

Prošnje, po predpisu kolkovane in opremljene z vsemi listinami, naj se

do konca septembra 1920.

pošljejo ministrstvu za pošto in brzojav v Beogradu.

Poštino in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani, dne 2. avgusta 1920.

Št. 414 ad/20.

1120 3—3

Natečaj.

Pri mestni občini v Trebinju se popolni mesto mestnega zdravnika, spojeno z letnimi prejemki IX. činovnega razreda in z draginjsko doklado kakor za državne uradnike.

Obširnejši razpis glej v Uradnem listu št. 89.

Mestno poglavarstvo v Trebinju,
dne 20. julija 1920.

Št. 1097.

1183

Razpis nadučiteljskih in učiteljskih služb.

Na javnih ljudskih šolah v kranjskem šolskem okraju se razpisujejo nastopne nadučiteljske in učiteljske službe v stalno namestitve:

- 1.) služba za nadučitelja na deški ljudski šoli v Kranju in služba za nadučiteljico na dekliški ljudski šoli v Kranju;
- 2.) službe šolskih voditeljev na enorazrednicah v Bukovščici, Podblici in Trbojah;
- 3.) učiteljske službe: 1 na dvorazrednici v Dupljah, 1 na dvorazrednici v Javorjah, 1 na deški ljudski šoli v Kranju (samo za moške), 3 na dekliški ljudski šoli v Kranju (samo za ženske), 1 na štirirazrednici v Križah pri Trziču, 2 na štirirazrednici v Predosljih, 2 na deški ljudski šoli v Škofji Loki (samo za moške), 1 na štirirazrednici v Šmartnem pri Kranju (v prvi vrsti za moške), 1 na dvorazrednici v Trebiji in 2 na deški ljudski šoli v Trziču (samo za moške).

Pravilno opremljene prošnje je vlagati do dne 25. avgusta 1920.

po predpisani službeni poti. Kdor prosi za več služb obenem, mora vložiti za vsako službo posebno prošnjo. Prosilci, še ne stalno nameščeni v javni ljudskošolski službi na bivšem kranjskem, morajo dokazati z državnozdravniškim izpričevalom, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.

Okrajni šolski svet v Kranju,
dne 3. avgusta 1920.

Predsednik: Znidarčič s. r.

Št. 852/P.

1158

Razpis služb za učiteljice ženskih ročnih del.

Z dovolitvijo višjega šolskega sveta v Ljubljani se razpisujeta v stalno namestitev službi za učiteljici ženskih ročnih del:

Proglasitve za mrtve.

1178

Pristojni sodni dvor, okrajno sodišče v Novem mestu, je uvedel postopanje, da se proglase spodaj navedeni pogrešanci za mrtve, ker se more o njih po § 1. zakona z dne 31. marca 1918., drž. zak. št. 128, domnevati, da so umrli. Vsakdo, ki bi kaj vedel o kateremkoli teh pogrešancev, naj to izporoči sodišču ali pa skrbniku. Pogrešance same pa pozivlje omenjeno sodišče, naj se zglase pri njem, ako še žive, ali naj mu dajo to kako drugače na znanje.

Ime in rojstni dan, stan in zadnje bivališče pogrešancev	Bistvene okolnosti, na katere se opira predlog	Proglasitev za mrtvega predlaga	Ime in bivališče skrbnika, ki je bil postavljen pogrešancu	Dan in opr. št. oklica	Oklicni rok poteče dne
Josip Žonta , rojen dne 26. marca 1889., posestnik v Dobju.	Odšel ob začetku vojne na fronto v Galicijo ter baje dne 8. septembra 1914. padel pri Grodku; pogrešan izza meseca avgusta 1914.	Brat Anton Žonta, posestnik v Dobjem št. 37, okraj mokronoški.	Brat Anton Žonta.	23. 7. 1920.; T 90/20—3.	1. marca 1921.
Anton Košir , rojen dne 30. aprila 1897., samski mizarški pomočnik v Sodražici.	Bil dne 15. oktobra 1915. kot črnovojnik vpoklican ter se izza dne 1. novembra 1916. (bitke pri Kostanjevici pri Gorici) pogreša. Zadnje dopisnico poslal dne 15. oktobra 1916.	Oče Anton Košir, posestnik v Sodražici št. 109.	Oče Anton Košir.	23. 7. 1920.; T 89/20—3.	1. marca 1921.
Nikolaj Rožman , rojen dne 20. januarja 1882., posestnik v Borštu št. 49, občina Podzemelj.	Po izpovedbi tovariša Martina Držaja, posestnikovega sina iz Slamne vasi št. 10 pri Metliki; padel dne 14. novembra 1915. na hribu Sv. Martina kot pešec črnovojniškega bataljona št. 157, stotnije tretje.	Žena Marija Rožman, posestnica v Borštu št. 49, občina Podzemelj, okraj črnomaljski.	Josip Flajšman, župan v Metliki.	31. 7. 1920.; T 82/19—23.	1. decembra 1920.
Martin Krajo , rojen dne 11. novembra 1891., posestnik v Srednji vasi št. 20.	Odšel ob splošni mobilizaciji na bojišče; z italijanske fronte poslal zadnje dopisnice meseca oktobra 1915. Od takrat ni več glasu o njem.	Mati Reza Krajc, užitkarica v Srednji vasi št. 20, občina Loški potok.	Janez Levstek v Travniku št. 14.	31. 7. 1920.; T 94/20—3.	1. marca 1921.
Anton Škerlj , rojen dne 4. januarja 1887., oženjen ključničar iz Trsta, Servola št. 1130, naposled v Bojanji vasi.	Kot vojak-topničar vojnega topničarskega polka št. 128 baje leta 1918. umrl v vojni bolnici, vojna pošta 386, na Tirolskem.	Žena Rozalija Škerlj v Bojanji vasi št. 29, okraj metliški.	Ivan Smolik, sodni oficial v p. v Novem mestu.	4. 8. 1920.; T 198/19—4.	1. marca 1921.
Ignacij Brunek , rojen dne 10. septembra 1883. v Ravneh, pristojen v št. Rupert pri Krškem, oženjen delavec, naposled v Trstu.	Odšel leta 1914. iz Ptuja s saperskim bataljonom na bojišče, ter bil leta 1915. v Przemyslu ujet. Izza meseca junija 1915. ni več glasu o njem.	Žena Ana Brunek, služkinja v Zagrebu, Gunduličeva ulica št. 35.	Anton Črnoš, posestnik v Velikem dolu št. 8, pošta Koprivnica, okraj kozjanski.	30. 6. 1920.; T 52/20—3.	1. marca 1921.
Anton Barbič , rojen dne 10. februarja 1896., samski posestnikov sin na Šutni.	Odšel leta 1915. s 17. pehotnim polkom na bojišče ter dne 22. oktobra 1915. baje padel pri Doberdobu. Od takrat vsaj ni več glasu o njem.	Brat Alojzij Barbič, kovaški pomočnik v Žabji vasi, pošta Novo mesto.	—	5. 7. 1920.; T 66/20—5.	1. marca 1921.
Anton Vrce , rojen dne 9. julija 1886., samski posestnikov sin na Dobravi št. 2.	Odšel začetkom meseca februarja 1915. s 17. pehotnim polkom na bojišče ter baje meseca februarja 1916. umrl v ruskem ujetništvu v bolnici v Saratovu. Od takrat vsaj ni več glasu o njem.	Mati Franciška Vrce, posestnica na Dobravi št. 2, pošta Dobrnič.	—	10. 7. 1920.; T 81/20—5.	1. marca 1921.
Ignacij Gole , rojen dne 11. julija 1882., posestnik v Mrzli luži št. 4.	Odšel leta 1915. kot črnovojnik na bojišče ter se udeležil bojev v Galiciji. Izza dne 17. maja 1915. ni več glasu o njem.	Žena Franciška Gole, posestnikova žena v Mrzli luži št. 4, pošta Velika Loka.	Anton Lesjak, posestnik v Veliki Sevnici št. 4.	21. 7. 1920.; T 69/20—6.	1. februarja 1921.
Matija Jordan , rojen dne 26. februarja 1864., oženjen delavec v Gorenjem Vrhopolju pri št. Jerneju.	Odšel leta 1890. v Ameriko, odkoder pisal le prvo leto; potem ni bilo več glasu o njem.	Žena Marija Jordan, postrežnica v Ljubljani, Pred škofijo št. 12.	Franc Mazelle, orožniški narednik v Novem mestu.	23. 7. 1920.; T 48/20—8.	10. avgusta 1921.

- 1.) na štirirazrednici pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju in na štirirazrednici na Ptujski gori z uradnim sedežem pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju;
- 2.) na enorazrednici v Narapljah in na štirirazrednici v Majšpergu z uradnim sedežem v Narapljah.

Pravilno opremljene prošnje naj se pošljejo krajnemu šolskemu svetu uradnega sedeža do dne

28. avgusta 1920.

Okrajni šolski svet ptujski,
dne 28. julija 1920.

Predsednik: dr. Pirkmaier s. r.

Št. 19/64.

1160

Razpis.

Mestni urad v Ptuj razpisuje službo učiteljice za klavir in petje, učiteljice za francoščino in kak drug moderni jezik, nadalje službo za oskrbnico.

Prošnje z izpričevali naj se do dne 15. avgusta 1920.

pošljejo vodstvu „Mladike“ v Ptuj, kjer se tudi izvedo službeni pogoji.

V Ptuj, dne 26. julija 1920.

Vladni komisar: dr. M. Senčar s. r.

Razne objave.

17a/16/II.

1167

Objava.

Z ozirom na tukajšnje obvestilo z dne 7. julija t. l. o preložitvi roka za predložitev proračunov za prvo poluleto 1920., se naznanja, da je po naročilu ministrstva za socialno politiko z dne 24. julija 1920., št. 8419, rok za predložitev proračunov za prvo poluleto 1920., ker se pripravljala novela, vnovič podaljšan za nedoločen čas.

Preračunov za prvo poluleto 1920. torej ni predlagati, dokler se ne priobči izrečen poziv podpisanega urada. Zamudne obresti se zaradi te zakasnitve ne bodo računile.

Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani.

Ravnatelj: dr. Sagadin s. r.